

Zwartewaterland
veilig houden, dat
doe je met elkaar

Meerjarenplan Integrale Veiligheid 2023 - 2026

Voor u ligt het meerjarenplan Integrale Veiligheid 2023 – 2026.

Uit onderzoeken blijkt dat Zwartewaterland tot de veiligste gemeenten in het land behoort. Dat gevoel van veiligheid is belangrijk. Dat draagt bij aan de leefbaarheid in onze gemeente. Daarom zetten wij ons de komende jaren in om dat gevoel vast te houden. Hoe we dat doen, hebben we beschreven in dit meerjarenplan Integrale Veiligheid 2023 – 2026.

De gemeente veilig houden, dat doe je met elkaar. Ik prijs me daarom gelukkig dat er zoveel inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners zijn die vinden dat veiligheid niet alleen een zaak van de overheid is. Wij zijn in onze gemeente verbonden en voelen ons nog echt verantwoordelijk voor onze eigen straat of wijk. In Zwartewaterland zien we naar elkaar om. Dat kenmerkt onze gemeenschap.

Voor een veilig Zwartewaterland staan wij goed in contact met onze inwoners en ondernemers. We stimuleren ondernemers om hun bedrijventerrein vrij te houden van criminele invloeden. En zetten in op een integrale en effectieve aanpak van onder andere (jeugd-)overlast. We voeren regie en werken samen met zorg- en veiligheidspartners. Zoals de politie, Openbaar Ministerie, jongerenwerk, scholen, organisaties, sociale teams, buurgemeenten en vrijwilligers.

Verder zetten we in op:

- Verkleinen van de kans om slachtoffer te worden van veelvoorkomende vormen van criminaliteit. En verbeteren van de veiligheid en leefbaarheid in onze gemeente.
- Verbeteren van onze informatiepositie en ons weerbaarder maken tegen georganiseerde criminaliteit.
- Verder verbeteren van de sociale veiligheid door een nog intensievere samenwerking tussen zorg- en veiligheidsprofessionals.
- Verbeteren van de vitaliteit in ons buitengebied.
- Bevorderen van zelf- en samenredzaamheid. En aandacht hebben voor de verkeersveiligheid in onze gemeente.

Voor fenomenen als digitale veiligheid, cybercriminaliteit, polarisatie en radicalisering sluiten we niet onze ogen. We sluiten aan bij landelijke en regionale programma's, zodat deze thema's een plek hebben gekregen in het meerjarenplan.

Eddy Bilder
Burgemeester van Zwartewaterland

MEER LEZEN

Zwartewaterland veilig houden, dat doe je met elkaar

VEILIGE WOON- & LEEFOMGEVING

Speerpunt

Inwoners en ondernemers weerbaarder maken tegen veelvoorkomende vormen van criminaliteit (zoals woninginbraak en digitale fraude).

Wat willen we bereiken?

- Schoon, heel en veilig. Inwoners voelen zich veilig, de openbare ruimte is schoon en de gemeente gaat snel en zorgvuldig om met meldingen (zoals vandalisme).

1

INTEGRITEIT & VEILIGHEID

Speerpunt

Informatiepositie verbeteren en weerbaarheid vergroten.

Wat willen we bereiken?

- We hebben een sterke informatiepositie zodat we beschikken over een actueel ondermijningsbeeld.
- We hebben de weerbaarheid vergroot van onze bestuurders, ambtenaren, inwoners en ondernemers.
- We hebben een sterke lokale en regionale integrale aanpak in kader van integriteitsopgaven.
- We zijn ons bewust van polarisatie en radicaliseringsvraagstukken toegespitst op de risico's van verstoring openbare orde en veiligheid.
- We hebben (georganiseerde) criminaliteit aangepakt door de inzet van bestuurlijke, strafrechtelijke en fiscale instrumenten.

2

(JEUGD)ZORG & VEILIGHEID

Speerpunt

Jeugd(overlast), aandacht voor middelengebruik, personen met onbegrepen gedrag en zorg voor ouderen.

Wat willen we bereiken?

- In onze gemeente kan iedereen gezond en veilig opgroeien.
- Met name jongeren zijn zich bewust van de gevaren op het internet (bijv. afpersing en uitbuiting).
- Er is aandacht voor mensen met onbegrepen gedrag en hun omgeving.

3

BEDRIJFVIGHEID & VEILIGHEID

Speerpunt

Veilig ondernemen (in het buitengebied) en verantwoord uitgaan en recreëren op het water.

Wat willen we bereiken?

- In onze gemeente heerst een veilig vestigingsklimaat voor ondernemers.
- Ondernemers zijn zich bewust van de gevaren van ondermijning en digitale criminaliteit en zijn hiertegen weerbaar.
- Mensen kunnen veilig en plezierig uitgaan en recreëren.

4

FYSIEKE VEILIGHEID

Speerpunten

Zelf- en samenredzaamheid van onze inwoners behouden en vergroten. Aantoonbaar voorbereid zijn als het gaat om inzetten van crisisbeheersingsmiddelen en -maatregelen. Veiligheidsomgeving verder optimaliseren.

Wat willen we bereiken?

- Het voorkomen van incidenten doordat inwoners en ondernemers zich (steeds) meer bewust zijn van (on)veilige situaties in hun leefomgeving.
- Inwoners weten hoe ze moeten handelen in crisissituaties en helpen elkaar.
- We zijn voorbereid op de langdurige en nieuwe crises.
- Iedere verkeersdeelnemer kan veilig zijn bestemming bereiken. Er wordt ingezet op bewustwording en gedragsverandering.

5

1

VEILIGE WOON- & LEEFOMGEVING

SPEERPUNT

Inwoners en ondernemers weerbaarder maken tegen veelvoorkomende vormen van criminaliteit (zoals woninginbraak en digitale fraude).

Wat willen we bereiken

- Schoon, heel en veilig. Inwoners voelen zich veilig, de openbare ruimte is schoon en de gemeente gaat snel en zorgvuldig om met meldingen (zoals vandalisme).

HOE WE DAT DOEN

Samen met organisaties

- Samen met politie, OM, Veiligheidsregio, woningbouwcorporatie, maatschappelijke partners en marktpartijen voeren we acties uit gericht op het creëren van een veilige (digitale) woon- en leefomgeving.
- We zetten ons samen met de politie in om de pakkans van daders te vergroten.
- Met de politie maken we afspraken over de beschikbaarheid en zichtbaarheid van de wijk-agenten.
- Samen met de politie maken we afspraken over toezicht en handhaving in de openbare ruimte.
- Samen met de Veiligheidsregio geven we invulling aan het programma 'Veilig leven en burgerkracht'.

Samen met inwoners

Zelf- en samenredzaamheid

- We vragen onze inwoners zelf een bijdrage te leveren aan een veilige woon- en leefomgeving (bijvoorbeeld door middel van WhatsApp-buurtpreventie, Burgernet, AED-burgerhulpverlening, beheer openbare ruimte).
- We zetten in op zelf- en samenredzaamheid door advies te geven hoe onze inwoners de kans verkleinen om slachtoffer van onveilige situaties/misdrijven te worden. Hierbij hebben we extra aandacht voor onze ouderen en personen met onbegrepen gedrag.
- Betrokkenheid van inwoners en organisaties is van groot belang bij de beeldvorming van veiligheidsproblemen. Zodat een juiste analyse uitgevoerd kan worden met passende oplossingen.

WAAR WE VOOR GAAN

Wat we meten

- Buurtbeleving van veiligheid onder inwoners en ondernemers.
- Criminaliteitscijfers.
- Inzet van wijkagent in kader van wijkzorg en/of de inzet van pilot buurtbemiddeling wordt een effectief middel voor het oplossen van buurtproblematieken.
- Positieve stimulering van veiligheidsbewustzijn.

Wat we ervaren

- Inwoners weten hoe te handelen om de kans om slachtoffer te worden van criminaliteit te verkleinen.
- Door de inzet van de pilot buurtbemiddeling en gemeentelijk toezicht en handhaving kan de wijkagent meer toekomen aan zijn kerntaken.

Nieuw vanaf 2023:

- Ontwikkelen van een instrument om het veiligheidsgevoel van inwoners beter in beeld te krijgen.
- Vaststellen meerjarenplan toezicht en handhaving in de openbare ruimte met bijbehorende jaarlijkse uitvoeringsplannen gerelateerd aan de kerntaken uit het meerjarenplan Integrale Veiligheid.
- Inzetten op pilot buurtbemiddeling om samen met de woningbouwcorporatie te zorgen voor een veilige woon- en leefomgeving.
- Structureel overleggen met de politie en sociale partners over de aanpak van personen die herhaaldelijk overlast veroorzaken in de woon- en leefomgeving.
- Inzetten van wijkscouwen en wijkgericht werken.
- Uitvoeren wet Verbetering bestrijding van heling, witwassen en de daaraan ten grondslag liggende vermogensdelicten.

Continueren

- Structureel overleggen tussen beheerders Wabp, politie en gemeente over veiligheid in de wijk/kern.
- Faciliteren inwonersinitiatieven gericht op (WhatsApp)buurtpreventie.
- Uitvoeren van programma Veilig leven en burgerkracht.

WAT WE (GAAN)
DOEN

2

INTEGRITEIT & VEILIGHEID

SPEERPUNT

Informatiepositie verbeteren
en weerbaarheid vergroten.

Wat willen we bereiken

- We hebben een sterke informatiepositie zodat we beschikken over een actueel ondermijningsbeeld.
- We hebben de weerbaarheid vergroot van onze bestuurders, ambtenaren, inwoners en ondernemers.
- We hebben een sterke lokale en regionale integrale aanpak in kader van integriteitsopgaven.
- We zijn bewust van polarisatie- en radicaliseringsvraagstukken toegespitst op de risico's van verstoring openbare orde en veiligheid.
- We hebben (georganiseerde) criminaliteit door de inzet van bestuurlijke, strafrechtelijke en fiscale instrumenten aangepakt.

HOE WE DAT DOEN

Samen met organisaties

- Samen met RIEC Oost Nederland, Openbaar Ministerie en politie rollen wij een lokale en regionale aanpak tegen ondermijnende criminaliteit uit en zorgen wij dat deze aanpak binnen onze organisatie is geborgd.
- Samen met ons netwerk versterken wij onze informatiepositie om criminele samenwerkingsverbanden te verstoren.
- Wet- en regelgeving en/of beleid is op orde gebracht en kan effectief worden ingezet.

Samen met inwoners

Zelf- en samenredzaamheid

- Het creëren van bewustwording onder inwoners, bedrijven en instellingen over ondermijnende criminaliteit, de gevolgen hiervan en de mogelijkheden om (vermoedens van) ondermijnende criminaliteit te melden (meldingsbereidheid te verhogen).
- De maatschappelijke onrust gaat hand in hand met toenemende polarisatie en radicalisering. En dit alles kan weer impact hebben op de manier waarop we de samenleving ervaren, op ons gevoel van welbehagen en ons gevoel van veiligheid.

WAAR WE VOOR GAAN

Wat we meten

- De basis is op orde ten aanzien van het voorkomen en aanpakken van ondermijnende criminaliteit.
- Signalen over ondermijnende criminaliteit en radicalisering komen binnen bij de daarvoor bestemde meldpunten.
- Aantal (anonieme) tips bij Meld Misdaad Anoniem of politie.
- Pogingen tot ondermijnende criminaliteit die met succes zijn verstoord.

Wat we ervaren

- Inwoners, ondernemers, instellingen zijn zich bewust dat misdaad, zoals ondermijnende criminaliteit in onze gemeente en in IJsselland niet loont.
- Eventuele signalen van ondermijnende criminaliteit worden herkend en gemeld.
- Criminelen krijgen geen kans om zich hier te vestigen en te handelen.
- Zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau is het gevoel dat de gemeente zich voldoende bewust is van de (beleids-) terreinen waarop mogelijk georganiseerde criminaliteit actief is en we een verhoogd risico lopen dat het lokale gezag wordt ondermijnd.
- We hebben gevoel bij sentimenten in de samenleving als het gaat om polarisatie, radicalisering en ondermijnende criminaliteit.

Nieuw vanaf 2023:

- We werken en dragen doelstellingen en activiteiten uit het plan 'Basis op Orde ondermijnende criminaliteit IJsselland' uit. Dat doen we in de diverse programma's.
- We faciliteren en bespreken themasessies voor warmcontacten met inwoners, ondernemers, instellingen en verenigingen.
- We werken jaarlijks ondermijningsbeelden uit. We beoordelen deze beelden. Waar nodig zetten we interventies in.
- We geven het thema 'ondermijning' een vaste plek in de organisatie.
- We maken van polarisatie en radicalisering een aandachtsveld.

Continueren

- We houden de voor ons relevante beleidsregels en gemeentelijke regelgevingen actueel en geven hier uitvoering aan.
- We scherpen het integriteitsbeleid en de gedragscodes binnen de gemeente aan. Daarmee blijft er aandacht voor ondermijnende criminaliteit.

WAT WE (GAAN)
DOEN

terug naar
het overzicht

3

(JEUGD)ZORG & VEILIGHEID

SPEERPUNT

Jeugd(overlast), aandacht voor middelen gebruik, personen met onbegrepen gedrag en zorg voor ouderen.

Wat willen we bereiken

- In onze gemeente kan iedereen gezond en veilig opgroeien.
- Met name jongeren zijn zich bewust van de gevaren op het internet (bijv. afpersing en uitbuiting).
- Er is aandacht voor mensen met onbegrepen gedrag en hun omgeving.

HOE WE DAT DOEN

Samen met organisaties

- Samen met politie en maatschappelijke partners hanteren we een integrale aanpak om (jeugd-)overlast in de openbare ruimte aan te pakken.
- Samen met professionals en maatschappelijk partners maken wij onze jongeren, jong volwassenen en hun omgeving bewust van de risico's van middelen gebruik. Ook maken wij met politie en Openbaar Ministerie afspraken over de aanpak van drugscriminaliteit.

Samen met inwoners

Zelf- en samenredzaamheid

- Onze inwoners maken onderdeel uit van de aanpak (jeugd)overlast. Met melders en overlastgevers zoeken we (gezamenlijk) naar een oplossing.
- Inwoners weten onbegrepen gedrag te herkennen en kunnen hiervan een melding maken. Door middel van vroeg-signaleringszinnen zetten wij passende interventies in, dit om de samenhang op het gebied van veiligheid, zorg en welzijn zoveel mogelijk te herstellen en om terugval in ongewenst gedrag te voorkomen.

WAAR WE VOOR GAAN

Wat we meten

- Overlastcijfers binnengekomen bij de politie en gemeente.
- Aantal hulpvragen van ouders of kinderen bij de gemeente.
- Cijfers uit de GGD-gezondheidsmeter.
- Jaarverslag Openbare Geestelijke Gezondheidszorg.
- Kwartaalrapportages van sociaal werkers.

Wat we ervaren

- Inwoners hebben het vertrouwen dat gemeente, politie en eventuele andere betrokkenen binnen het zorg- en veiligheidsdomein zorgvuldig met informatie omgaan.
- Passende interventies worden ingezet om de samenhang op het gebied van veiligheid, zorg en welzijn zoveel mogelijk te herstellen.

Nieuw vanaf 2023:

- Wij werken intensief samen met collega's van de eenheid Sociaal Domein. Dat doen we in kader van de preventienota Samen zijn we Zwartewaterland: 'Gezond leven, wonen en werken; nu en later' 2022-2028.
- We geven uitvoering aan het plan van aanpak personen met onbegrepen gedrag. Verder ontwikkelen we verschillende bouwstenen en processen door.
- We voeren integrale overlegstructuren in (Vroeg signaleringsoverleg & Tactisch Leefbaarheids- en Veiligheidsoverleg).
- We investeren in het voorkomen van criminele carrières van jongeren. Daarmee kunnen we (kwetsbare) jongeren behouden voor een leven in de criminaliteit (zogenaamde jonge aanwas).
- We zetten een procesregisseur zorg en veiligheid in.

Continueren

- We houden vast aan het Meldpunt (jeugd-)zorg & veiligheid / jeugdoverlast.
- We houden vast aan het Meldpunt centrale toegang & maatschappelijke zorg.
- We stellen samen met politie, jongerenwerk en verslavingszorg een plan op om drugsgebruik en -handel integraal aan te pakken. Daarnaast ontwikkelen we een communicatiestrategie die de meldingsbereidheid moet bevorderen.
- We houden blijvende aandacht voor zorgfraude.
- We houden aandacht voor tradities.

WAT WE (GAAN)
DOEN

4

BEDRIJVIGHEID & VEILIGHEID

SPEERPUNT

Veilig ondernemen
(in het buitengebied) en
verantwoord uitgaan en
recreëren op het water.

Wat willen we bereiken

- In onze gemeente heerst een veilig vestigingsklimaat voor ondernemers.
- Ondernemers zijn zich bewust van de gevaren van ondermijning en digitale criminaliteit en zijn hiertegen weerbaar.
- Mensen kunnen veilig en plezierig uitgaan en recreëren.

HOE WE DAT DOEN

Samen met organisaties

- Samen met ondernemers, politie, brandweer en marktpartijen maken we afspraken over het verbeteren van de veiligheid.
- Samen met organisatoren van evenementen en horecaondernemers maken we afspraken over verantwoord uitgaan en deelnemen aan evenementen.
- Samen met onze partners geven we uitvoering aan het Waterplan (Politie, Provincie Overijssel, Staatsbosbeheer, Vereniging Natuurmonumenten, Waterschap Drents Overijsselse Delta, de gemeenten Steenwijkerland en Zwartewaterland en Sportvisserij Oost-Nederland.
- Samen met agrarische partners, de politie, maatschappelijke partners en inwoners uit het buitengebied werken we aan veiligheid.

Samen met inwoners

Zelf- en samenredzaamheid

- We blijven investeren in het verbeteren van de meldingsbereidheid onder inwoners en ondernemers.
- We bieden handelingsperspectieven aan die gericht zijn op inwoners en ondernemers, zodat de kans om slachtoffer te worden van ondermijnende en/of digitale criminaliteit kan worden beperkt.

WAAR WE VOOR GAAN

Wat we meten

- Aantal meldingen over ondermijning in het buitengebied en op de industrieterreinen.
- Aantal meldingen van inbraak, diefstal en digitale fraude bij bedrijven en uitgaansgeweld.
- Rapportages Waterplan.

Wat we ervaren

- Ondernemers ervaren een veilig ondernemersklimaat.
- We hebben een sterke informatiepositie. Waaronder: zicht op ondermijnende criminaliteit in het buitengebied en wat zich afspeelt op de bedrijventerreinen.
- We treden adequaat en daadkrachtig op als dat nodig is.

Nieuw vanaf 2023:

- We geven uitvoering aan het regionale project Veilig Buitengebied.
- We maken afspraken over verantwoord alcoholgebruik en veilig uitgaan.
- Door aan te haken op bestaande overlegstructuren geven we ondernemers voorlichting over digitale veiligheid.

Continueren

- We sporen ondernemers aan om collectief afspraken te maken over beveiliging van een bedrijventerrein.
- We geven uitvoering aan de handreiking evenementenveiligheid Veiligheidsregio IJsselland.
- We faciliteren de mogelijkheid voor horecaondernemers om rechtstreeks contact en structureel overleg te hebben met de politie en gemeente.
- We geven tijdens het recreatieseizoen met natuurorganisaties, politie en provincie uitvoering aan toezicht en handhaving op het water.

WAT WE (GAAN)
DOEN

5

FYSIEKE VEILIGHEID

SPEERPUNT

Zelf- en samenredzaamheid van onze inwoners behouden en vergroten. Aantoonbaar voorbereid zijn als het gaat om inzetten van crisisbeheersingsmiddelen en -maatregelen. Verkeersveiligheid verder optimaliseren.

Wat willen we bereiken

- Het voorkomen van incidenten doordat inwoners en ondernemers zich (steeds) meer bewust zijn van (on)veilige situaties in hun leefomgeving.
- Inwoners weten hoe ze moeten handelen in crisissituaties en helpen elkaar.
- We zijn voorbereid op de langdurige en nieuwe crisissen.
- Iedere verkeersdeelnemer kan veilig zijn bestemming bereiken. Er wordt ingezet op bewustwordingen en gedragsverandering.

HOE WE DAT DOEN

Samen met organisaties

- Samen met de Veiligheidsregio bereiden we ons voor op crisissituaties en creëren en realiseren we bewustwording en gedragsverandering.
- Samen met de brandweer werken wij aan 'voorkomen waar het kan en optreden waar het moet'.
- Samen met de Veiligheidsregio en andere partners zoals het waterschap bereiden wij ons voor op klimaatveranderingen.
- Samen met partners zoals politie, Openbaar Ministerie, Veilig Verkeer Nederland en provincie lossen we aandachtspunten in het kader van verkeersveiligheid zoveel mogelijk op. En wij voeren procesregie bij integrale verkeerscontroles.

Samen met inwoners

Zelf- en samenredzaamheid

- We betrekken inwoners en ondernemers bij fysieke veiligheidsvraagstukken.
- We blijven investeren in de zelf- en samenredzaamheid van onze inwoners tijdens incidenten/rampen/crises.
- Minder zelfredzamen moeten kunnen rekenen op de hulp van anderen en de overheid.

WAAR WE VOOR GAAN

Wat we meten

- Evaluaties vanuit de Veiligheidsregio van incidenten en crises.
- Verkeersveiligheid wordt gemonitord aan de hand van risico-gestuurd werken (Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030, Rijksoverheid).
- Verder voorkomen en beperken van verkeersongevallen waarbij de focus met name komt te liggen op middelen-gebruik in het verkeer.

Wat we ervaren

- Inwoners en ondernemers weten wat ze moeten en kunnen doen tijdens ongevallen, incidenten en crisissituaties en hebben vertrouwen in de overheid.
- Een crisisorganisatie die flexibel is en kan aanpassen aan 'de crisis van morgen' (programma Veiligheidsregio).
- Verkeersdeelnemers hebben door educatieve programma's het gevoel dat ze veilig aan het verkeer kunnen deelnemen.

Nieuw vanaf 2023:

- We ontwikkelen de (communicatie-)strategie voor meer zelf- en samenredzaamheid door.
- We hebben aandacht voor cybercrime en digitale ontwijking.
- We richten een eigen ('crisis')organisatie in voor (on)voorziene risico's, maatschappelijke opgaven en langdurige crises.
- We geven invulling en uitwerking aan het klimaatadaptatieplan.
- We werken mee aan het strategisch plan verkeersveilig 2030.

Continueren

- We organiseren (indien noodzakelijk) met de ketenpartners (brandweer, politie) bijeenkomsten in het kader van brand- en inbraakpreventie.
- We optimaliseren de crisisbeheersingsmiddelen en maatregelen binnen de gemeente om aantoonbaar voorbereid te blijven.
- We monitoren locaties waar verkeersongevallen plaatsvinden, de zogenoemde 'black spots'.

WAT WE (GAAN)
DOEN

